N°. 320. # DE GRONDWET. 1854.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegelregt daaronder begrepen.

DINGSDAG 6 JUNIJ.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon, Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . » 5.50.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement ƒ 70, Ned. Cour.

De Ministeriële pers en de verkiezingen.

Het is, meenen wij, noodzakelijk, om een oogenblik de algemeene aandacht te vestigen op de sedert de optreding van dit Ministerie aangenomen en thans bij de ophanden verkiezing met verdubbelde kracht voortgezette houding van de dagbladen en vlugschriften, welke òf de bekende organen zijn van de Regering zelve, òf ten haren voordeele worden geschreven. In vergelijking met de houding van de constitutionnele pers zal het best uitkomen, aan welke zijde de betamelijkheid is en de waardigheid, derhalve ook de waarheid, het regt en het regtmatige vertrouwen op de deugdelijkheid van de beginselen, die worden voorgestaan.

Ten vorigen jare was het niet slechts het godsdienstig element, dat men in beweging bragt, om van het edelste gevoel der Nederlandsche Natie op de schromelijkste wijs misbruik te maken: het was ook de spreuk van BAZILE: »laster, laster steeds, en er zal wel wat blijven kleven,« die, op de grootst mogelijke schaal, werd toegepast.

De voornaamste hefboom van het vorige jaar ligt thans, door de kracht der waarheid, verbroken en alleen nog ter herinnering aan hetgeen ongewone opzetting van godsdienstig gevoel ter bereiking van daaraan vreemde oogmerken kan ten gevolge hebben. Op nieuw naderen de verkiezingen, en, volkomen overtuigd, dat de Natie *nu* zeer duidelijk inziet, hoezeer zij misleid is geworden; want dat, hetgeen men beloofde te weeren juist in de hand is gewerkt; dat, in stede van voldoening te verschaffen, »*onvoldaanheid*« het deel is geworden van die duizenden, welke, te goeder trouw, zich lieten voortslepen als blinde werktuigen eener staatkundige partij, zelve voor elk godsdienstig beginsel onverschillig: *nu* tracht men, zoo het kon, op andere wijs invloed uit te oefenen op de verkiezingen en op het gemoed der kiezers.

Wij achten het een duren pligt van de pers in een constitutionnelen Staat, om, zoo dikwerf de Natie wordt geroepen, om mede te werken tot de zamenstelling der Kamers, welke zoo groote impulsie kan geven aan de rigting der Regering, zoo veel mogelijk, inlichting te geven omtrent de houding en de handelingen van de aftredende Volksvertegenwoordigers, en omtrent het gedrag der Regering, in verband met 's lands belangen. Op die wijze alleen kan de Natie geacht worden in staat te zijn, een eigen oordeel op te maken, en met kennis van zaken te beslissen, of zij het raadzaam acht, dat het Vaderland blijve in de rigting der Regering, of dat daarin verandering kome; of de aftredende Volksvertegenwoordiger verdient te worden herkozen, dan wel of het landsbelang zijne vervanging eischt. Bij de verscheidenheid van inzigten, die in elken constitutionnelen Staat zich uit omtrent hetgeen al of niet het landsbelang vordert, spreekt het van zelf, dat ook het standpunt verschillend moet zijn, van hetwelk dit oordeel wordt uitgebragt. Wij achten dit juist nuttig, in stede van schadelijk. *Alle* rigtingen behooren, van haar eigen standpunt, hare beginselen te ontwikkelen en de Natie in te lichten, omtrent hetgeen, van dat eigen standpunt, als het meest wenschelijke wordt aangemerkt; en het zal der Natie, op die wijs gegeven worden, om, uit die verscheidenheid van inzigt, eene eigene beslissing te kunnen opmaken.

Opdat evenwel de Natie niet *misleid* worde, behoort, bij alle verscheidenheid van inzigt, *'s lands belang* het gemeenschappelijk doel te zijn, naar welks bevordering men streeft; behooren *Regering* en *Vertegenwoordigers* slechts beoordeeld te worden naar de daden, die zij als *zoodanig* verrigten; moet elke beoordeeling van het »particuliere leven« beschouwd worden als onwaardig een fatsoenlijk orgaan; moeten *insinuatie* of *verdachtmaking*, in zoo ver zij niet op feiten, aan het openbaar leven ontleend, steunen, als *verachtelijke middelen* ter bereiking van, met 's lands belang waarachtig strijdige, belangen worden verworpen.

Wij gelooven, dat er wel niemand is, die zich niet vereenigen zal met de beginselen hier door ons ontwikkeld. Wat meer is: wij gelooven dat er geen orgaan is, geen schrijver, die zijne vlugschriften bij duizenden in de wereld zendt, die niet beweren: »het zijn juist »*die* beginselen, welke *wij* steeds in het oog houden.«

Reeds te lang, evenwel, is geschermd met *woorden*: laat ons ook *deze* zaak naar de *feiten* beoordeelen.

De constitutionnele pers heeft, sedert den laatsten tijd, met het oog op de aanstaande verkiezingen vele beschouwingen over den toestand van 's lands zaken en de handelingen van Regering en Vertegenwoordiging bekend gemaakt. Wij dringen er op aan, dat er iemand kome, om, zoo daartoe gronden bestaan, aan te toonen, *waarin* of *in hoe ver* door die pers is uit het oog verloren, wat eene loyale, op overtuiging en beginselen steunende, eerlijke polemiek eischt. Ja, de handelingen der Regering, die der aftredende Volksvertegenwoordigers zijn nagegaan en beoordeeld; maar op *feiten* werd het oordeel gegrond; in geen enkel opzigt werd de Natie *misleid;* het *particulier* leven van de leden der Regering en der Vertegenwoordiging werd, als een onschendbaar heiligdom, *geëerbiedigd;* en al hetgeen *niet* in betrekking stond tot *de publieke zaak* werd buiten rekening gelaten, zoo als het betaamt.

Dat men, met deze houding, de ministeriële pers vergelijke. Wij zwijgen van sommige kerkelijke bladen en van *de Nederlander*. Vroeger voorstanders en toejuichers van het Ministerie zijn zij althans eerlijk genoeg *nu* te erkennen, dat de Natie is teleurgesteld en ontevreden: en in zoo ver alleen steunt hun tegenwoordige tegenstand de deugdelijkheid der oppositie van de constitutionnele partij. Maar wij wijzen op de hoofdorganen der ministeriële pers. Te vergeefs zoekt gij naar uiteenzetting van feiten, naar eene betamelijke redenering. De *Amsterdamsche Courant* constateert, apodictisch, feiten, die onwaar zijn en blijft het bewijs harer beweringen schuldig. Waar het Ministerie eene zedelijke nederlaag lijdt, juicht zij over »zegepraal«; waar het *Bijblad* spreekt, om te getuigen van de zwakheid en de beginselloosheid der Regering, spreekt zij driest weg van »kloekheid« en van »pal staan.« Nergens een feit, nergens een betoog; eenvoudig weg alsof de Natie een kind ware, dat geloovig afluistert de sprookjes eener kindermeid, schroomt zij niet den aard en de strekking van al wat er omgaat op verkeerde wijs voor te stellen. (1). De *Nieuwsbode*, het blad dat algemeen bekend is als te staan onder den invloed van het departement van justitie, doet ieder lezer, die eenig gevoel van betamelijkheid en eigenwaarde bezit, walgen. De hatelijkste insinuatien, de lafste bespottingen, de schending van het particulier leven van burgers, de fijnst uitgedachte logens ingekleed in een vorm, die berekend is om welligt indruk te maken bij de *heffe* des volks en alzoo de veiligheid der, als sprekende ingevoerde personen soms in gevaar te brengen: zietdaar de middelen, waarmede in dit blad, de tegenwoordige Regering wordt verdedigd. Nergens eene beoordeeling van 's lands zaken; nergens een betoog, waarin de verdienste van Regering en Kamer worden aangewezen: *alleen schelden en verguizen van de tegenpartij.* — In de provinciën, hier en daar, hetzelfde verschijnsel. Het *Friesche Weekblad* spant daarvan de kroon. Hoe ook daar getracht wordt, om door verguizing alleen de kracht onzer beginselen te ondermijnen en de schoonste namen van ons Vaderland te bekladden, bewijze slechts het staaltje, dat wij hieronder mededeelen (2). De *Zutphensche Courant* doet niet onder voor den Frieschen confrère; het *Tielsche Weekblad* is, met zijne insinuatiën en lasteringen, genoeg bekend, om er hier nader op te wijzen. In één woord: het is overal een strijdvoeren tegen het *particuliere leven van personen*, nergens de bestrijding van de politieke beginselen der constitutionnele partij. Het is overal verheffing der tegenwoordige regering en van *deze* Kamer *door de verguizing en de lastering der tegenpartij;* nergens vindt men het betoog van hetgeen *de Regering dan toch gedaan heeft*, om verdere ondersteuning te verdienen, en *waarom deze Kamer in 's lands belang behoort bestendigd te worden?* Het eenige, wat gegeven *moest* worden, blijft achterwege, omdat men niet bewijzen kan, wat het tegenbewijs reeds in zich sluit; en daarom worden middelen te baat genomen, die de Nederlandsche drukpers met schande overladen. Eindelijk worden, in gelijken geest, vlugschriften verspreid, die eensdeels (doch natuurlijk te vergeefs) de godsdienstige opgewondenheid ten vorigen jare, door eene valsche voorstelling van feiten ontstaan, op nieuw trachten op te wekken (3), anderdeels, die in verachtelijkheid nog ver beneden de vuilaardigste blaauwboekjes staan, en die toch, van wege sommige daarin voorkomende bijzonderheden, getuigen, geschreven te zijn onder het dicté of onder de inspiratie van met de handelingen der regering zeer vertrouwde mannen. (4)

De ministeriële partij buiten de Kamer volgt alzoo, doch met veel grootere onbeschaamdheid, *den geest*, waarvan die partij in de Kamer bij gelegenheid van de behandeling van het voorstel der negen leden, en bij zoo menige andere gelegenheid getuigenis heeft gegeven. Ook toen, werd tegenover een kalm en waardig betoog, tegenover eene bedaardheid der constitutionnele partij, welke nimmer de betamende achtbaarheid uit het oog verliest, gesteld: *de hartstogt*, *de insinuatie*, *de verdachtmaking* en *de beoordeeling van personen.*

Ziet, wij wenschten dat verschil van houding tusschen de ministeriële en de constitutionnele partij te constateren; wij hopen, dat het op voldoende wijs door ons is geschied. Terwijl wij vertrouwen, dat de aanvallen der ministeriële pers die der constitutionnele partij niet zullen verleiden, om één oogenblik af te wijken van den achtbaren weg, die haar afgebakend is door het treffende voorbeeld van die Volksvertegenwoordigers, welke hare beginsen in 's lands raadzaal voorstaan en verdedigen, zijn wij niet minder gerust, dat het krachtige gevoel van eer, bij ons eerlijk volk ingeprent, al die machinatiën, door ons aangewezen, zal terugstooten en dat de stem der waarheid daardoor des te luider zal klinken: »*De zaak is verloren, die zulke middelen van verdediging behoeft.*«

---

(1) Nog in 't Nummer van Zaturdag jl., durft de A. C., sprekende van de jongste interpellatie, zeggen: »De Kamer heeft het gevraagde verlof *terstond* gegeven«, en verzwijgt, dat gedurende ruim een uur alle mogelijke exceptiën werden uitgedacht, zoo niet om te beletten dan toch te verdagen, dat de Natie omtrent een zoo belangrijk punt, als het hier gold, werd ingelicht.

(2) Er is een blaadje, dat te Leeuwarden uitkomt en den naam van »*Friesch Weekblad*« draagt. Het is ministerieel, maar doet, tevens, in toon en strekking, niet onder voor de *verwerpelijkste* vruchten, die ooit de Nederlandsche drukpers heeft opgeleverd. Wij onthouden ons derhalve van in eenige polemiek te treden met een blad, dat niet verdient door één fatsoenlijk man te worden gelezen. Tot staving van ons oordeel slechts één staaltje:

In het n°. van 24 Mei treft men een hoofdartikel aan, om de candidatuur te bestrijden van den heer Mr. J. P. P. Baron van Zuijlen van Nijevelt. Op wat wijs deze waardige man daar wordt verguisd — die het slagtoffer is geworden eener blinde opgewondenheid, getuige slechts de volgende zinsnede:

»Zoo iemand, dan voorzeker is wel de heer van Zuijlen *verbazend diep gevallen.* Meermalen heeft hij getracht *weer naar boven te krabbelen*, om te herkrijgen *wat hij zijn eer en goeden* naam noemt, *en om dien anderen deelijken naam* [illegible] *te raken.*«

Zóó wordt een man belaagd, wiens naam [illegible] edelste van ons land; wiens talenten, [illegible] en wiens karakter en deugd, boven [illegible] heven!

Dergelijk geschrijf zou te [illegible], wanneer waarheid ware, wat het gerucht zegt, namelijk, dat het *Friesche Weekblad* tot Redacteur heeft den [illegible]-advokaat Tromp, en dat de *administratie* gevoerd wordt door den heer Bieruma Oosting, lid der Kamer, [illegible] van Zuylen *thans als Kandidaat is gesteld.* (*Kamper Courant.*)

(3) Bijv. »De adressen en het Album«, door G. Lauts.

(4) Bijv. »De Klok.«

De heer van Lennep liet zich in de zitting van 27 Mei deze woorden ontvallen:

„Die bij den bakker zijn brood haalt betaalt de belasting mede, „maar bemerkt het niet. Ik zou wel willen vragen aan de voor-„standers der afschaffing van den accijns op het gemaal, of zij „gelooven, dat het hun die zij beschermen willen, aangenaam „zou zijn als deze de belasting, die zij nu aan het gemaal be-„talen gekapitaliseerd als directe belasting moesten opbrengen? „Ik geloof, dat de klagten dan veel grooter zouden zijn.”

De heer van Lennep heeft op die vraag geen regtstreeksch antwoord ontvangen.

En toch, niets was gemakkelijker. Die zijn eigen brood bakt, weet het zeker, hoeveel hij aan belasting moet betalen. Maar ook die bij den bakker zijn brood haalt bemerkt het dadelijk, als hij dat brood gekocht heeft daar, waar al en waar niet plaatselijke belasting geheven wordt. De plaatselijke belasting op het gemaal staat altijd in verhouding tot den rijksaccijns.

En nu de tweede zinsnede. Als de heer van Lennep spreekt van eene *gekapitaliseerde* belasting, dan gelooven wij daaronder te moeten verstaan het bedrag van den betaalden accijns over een vol jaar, veranderd in een aanslag op het kohier der directe belasting. Wij gelooven ook, dat de klagten dan veel grooter zijn; omdat juist de *onbillijkheid* van den aanslag, ten aanzien van de mindere standen, beter in het oog zou springen. Weet de heer van Lennep wel het belangrijk verschil in de verhouding van gemaal-accijns tot het inkomen der verschillende standen? Wij gelooven, dat hij verbaasd zou staan, zoo hij het wist. Maar dan is het ook belagchelijk, met zulke argumenten den accijns op het gemaal te verdedigen

---

De Nederlander maakt in N°. 1204 de volgende opmerking:

„Een voorstander van het systema der Regering zeide, den 22 „Mei, na van de hoofdgedachte der vorige ontwerpen zoowel als „van het stelsel onzer vrienden eene zeer ongunstige schilderij te „hebben opgehangen:

Het beginsel van deze voordragt, ik herzeg het, is een levenwekkend beginsel, maar de beide andere stelsels hebben verkwijning en eindelijk den dood ten gevolge.

„Eene krachtige tegenstelling inderdaad! De discussie had on-„middellijk kunnen worden gesloten, indien de redenaar dit, in „plaats van het te *herzeggen*, ten aanzien van zijn eigen stelsel „en van de beide andere stelsels, *gestaafd* had.”

Uit N°. 1206 bemerken wij, dat de heer WINTGENS de bedoelde redenaar was.

't Is trouwens aan den magtspreukigen toon niet moeijelijk geweest den naam te raden.

Zulke magtspreuken kunnen geen effect maken.

Teregt zegt *de Nederlander*:

„Inderdaad, wanneer de tegenstelling juist is, hoe „zou de keus twijfelachtig zijn?”

Buitenland.

ENGELAND.

De *Times* wil weten, dat tot de instelling van een bijzonder Ministerie van Oorlog is besloten, en dat lord Palmerston de leiding van dat nieuwe Ministerie zal verkrijgen. In dat geval zou de heer Sidney Herbert of Sir G. Grey met de leiding der binnenlandsche zaken worden belast.

— Don Pedro V, minderjarige koning van Portugal, is te Londen aangekomen.

— Het Lagerhuis heeft Donderdag ll. de income-tax voor de derde maal bepaaldelijk aangenomen.

— In den Londenschen *Globe* van den 1 dezer leest men het volgende, betreffende de nederzetting van Engelschen te Sarawak: «Er schijnt alle reden te bestaan om te denken, dat de handel der Noordwestkust van Borneo in weinige jaren belangrijk zal worden. De invoer, die er in 1849 eene waarde van 58,653 dollars beliep, heeft in het afgeloopen jaar 308 828 dollars bedragen. De opbrengst der goudmijnen wordt op 150.000 dollars in een jaar geschat.»

DENEMARKEN.

De handel op IJsland, welke tot heden een monopolie was, is thans voor alle natien opengesteld.

— Uit regtstreeksche berigten van Kopenhagen blijkt, dat men het woord *coup d'état* in de gezonden depêches wat overdreven heeft voorgesteld. Tot hiertoe ten minste geldt het alleen vervolgingen, aangevangen tegen 36 dagbladen, ten aanzien van een feest, dat den 5den dezer zou worden gevierd, zijnde de verjaardag van de afkondiging der Grondwet in 1849, en welk feest, gelijk men weet, is verboden. Niemand twijfelde er echter aan, of die maatregelen waren een voorbode van een wezenlijken *coup d'état* tot wijziging der Grondwet.

ZWITSERLAND.

De groote Raad heeft met 178 tegen 33 stemmen aangenomen het voorstel, houdende, dat het kantonnale bestuur zal worden zamengesteld uit vier leden der behoudende partij, vier radicalen en een negende lid, hetwelk uit de meerderheid zal worden gekozen. De voorname grondslag, waarop het gesloten verbond tusschen de partijen steunt, is deze, dat er in langen tijd geen voorstel zal worden gedaan, tot wijziging der staatsregeling, hetzij van het kanton, hetzij van het eedgenootschap.

ZWEDEN EN NOORWEGEN.

Uit Stockholm schrijft men, dat de Zweedsche Rijksdag in het begin van de maand Augustus hare werkzaamheden zal eindigen. Als een opmerkelijk feit voegt men er bij, dat, terwijl in de tegenwoordige zitting de orde van den adel zich zeer vrijzinnig nopens vele vraagstukken betoond heeft, bijzonder wat betreft het handels-tarief, de vrijzinnige maatregelen een stelselmatigen tegenstand bij de orde der boeren hebben gevonden.

TURKIJE.

De laatst ontvangen telegrafische berigten zijn de volgende:

WEENEN, 3 Junij. Men verzekert dat ten gevolge van de gehouden bijeenkomst van Omer-Pacha met de opperbevelhebbers der Engelsche en Fransche hulplegers, de Turksche generalissimus den 26 Mei met 90,000 man tot het ontzet van Silistria is opgerukt.

ATHENE, 29 Mei. Koning Otto heeft thans zijn nieuwe ministerie vastgesteld als volgt: tot president van den raad en minister van financien, Maurocordato; marine, Canaris; oorlog, Calergi; buitenl. zaken, Argijropulo; binnenl. zaken, Riga; justitie, Galliza; openbaar onderwijs Scyla.

De generaal Foreij is naar Gallipoli vertrokken, 3000 man in den Piraeus achterlatende.

PARIJS, 3 Junij. De *Moniteur* bevat de organieke keizerlijke decreten betreffende het zamenstellen van twee legerkampen en van het leger van Parijs.

Hetzelfde blad meldt, dat Redout-Kaleh en Poti door de geallieerden zijn in bezit genomen, dat eene groote hoeveelheid ammunitie in Circassie is ontscheept, en dat de landingstroepen de gemeenschap met Schamyl onderhouden.

KONSTANTINOPEL, 25 Mei. De Maarschalk de St. Arnaud en Lord Raglan zijn den 23sten van Schumla alhier teruggekeerd, en hebben 25 000 Franschen en 15,000 Engelschen onmiddellijk in te schepen, om naar den Donau te vertrekken. Een gedeelte van het verbonden leger is reeds te Varna aangekomen.

LONDEN, 4 Junij. De correspondent van de *Times*, te Weenen, verzekert, dat hij uit eene goeden bron onderrigt is, dat eene breuk tusschen Oostenrijk en Rusland onvermijdelijk is. Bij een besluit van 31 Mei zou de uitvoer van wapenen en krijgsvoorraad naar Rusland verboden zijn. Men houdt het voor zeker, dat de jongste ligting van 95,000 man door eene nieuwe ligting van 75,000 man in Oostenrijk zal worden opgevolgd. De keizer van Rusland moet zeer verstoord zijn op de Oostenrijksche Regering en reeds gewezen hebben op de diensten, die hij in 1849 aan Oostenrijk en den opstand van Hongarije heeft betoond.

De hertog van New-Castle heeft in het Hoogerhuis den 2 dezer, in antwoord op eene gedane vraag, te kennen gegeven, dat, in overleg met de Fransche Regering besloten is, om de haven van Archangel voor het tegenwoordige niet te blokkeren, maar dat, waar eene blokkade wordt daargesteld, het eene werkelijke blokkade is en niet een louter op het papier.

PARIJS, 4 Junij. De *Moniteur* bevat de regeling der kampen in het Noorden en in het Zuiden. Het opperbevel over dat van het Noorden zal door dan keizer zelf worden gevoerd. De generaal Beraguay d'Hilliers, Guesvillar en Carelet zijn tot bevelhebbers van de drie legercorpsen benoemd. Generaal Hautpoul is belast met het opperbevel over het legerkamp van het Zuiden.

De officiële Fransche *Moniteur* deelt het volgende mede als den inhoud van een schrijven uit Kiel: Den 28 of uiterlijk den 29 Mei zal het Fransche eskader van hier naar de Oostzee vertrekken. Met elken dag heeft men meer rede om zich te verblijden over het oponthoud der vloot te Kiel; wij hebben hier in minder dan eene week tijds meer dan 1000 ton water kunnen opdoen, waaraan wij behoefte hadden; op geen ander punt zouden wij dat zoo gemakkelijk hebben kunnen doen. Buitendien heeft dit oponthoud, hetwelk niet te vermijden was, ons in staat gesteld, om de bewapening der schepen te voltooijen, om het binnenste der schepen en de goederen der bemanning schoon te maken en van ongezonde stoffen te reinigen, en eindelijk om aan onze matrozen door versche levensmiddelen eene verkwikking te verschaffen, die alle ziektenoorzaken merkelijk heeft verminderd.

Zonder aan dit oponthoud te veel politiek gewigt te hechten, mag men echter doen opmerken, dat alhier thans dagelijks langs de spoorwegen 15 tot 20 duizend reizigers uit alle oorden van Duitschland uit Berlijn en zelfs uit Weenen aankomen, om de Fransche vloot te zien, en dat de blijken van toegenegenheid die wij van de zijde der Duitschers ontvangen, alsmede de indruk, dien dit sterke eskader op de beschouwers maakt, eenige weerklank in de woonplaats dier bezoekers zullen hebben.

Sedert wij het Kattegat zijn binnengeloopen, hebben wij van de zijde der bevolking overal waar wij met haar in aanraking kwamen, betuigingen ontvangen van groote ingenomenheid met onze zaak. Men zag stoombooten vol nieuwsgierigen langs onze schepen stevenen onder de kreten: *leve Keizer Napoleon! leve Frankrijk!* Te Nyborg heeft een battaillon van het Deensche leger, hetwelk op weg was van Funen naar Zeeland, in het voorbij varen, ons eskader met juichkreten vol geestdrift begroet.

— De laatste berigten van Silistria zijn van 27 Mei. Een nieuwe kruijing van den Donau heeft een deel der werken van het beleg doen staken, daar de eilanden, waarop de Russen batterijen hebben opgerigt, overstroomd zijn. Een depêche uit Belgrado van 29 Mei ontkent het, dat de vesting van de landzijde geheel zou zijn ingesloten. Zij verzekert integendeel, dat den 26sten de gemeenschap tusschen de belegerde plaats en Schumla door renboden niet was afgebroken. Omer-Pacha had weinige dagen te voren 4000 in Silitria doen binnenrukken, om de bezetting te ver... Men ziet, dat deze berigten gunstig voor de Turken ... en de meening bevestigen, dat Silistria zal kunnen ... houden, tot dat Omer-Pacha het zal pogen te ontze... Volgens sommigen zou een deel der Engelsche en Fra... troepen, de laatsten onder bevel van prins Napoleon, ... met het Turksche leger vereenigen, om tot hulp va... vesting toe te snellen, hetgeen echter noodwendig ... tijdstip, waarop die hulp zou worden verleend, ... doen vertragen. De *Times* daarentegen wil, da... Engelsch-Fransche legermagt geen deel nemen zal ... die krijgsbewegingen aan de oevers van den Donau ... Russen aan den Balkan zouden afwachten, zoo deze ... Omer-Pacha te hebben verslagen en na zich van Sil... te hebben meester gemaakt, hun toch naar Adria... zouden voortzetten. In het algemeen moet men echter ... opmerken, dat er te Varna een vast plan voor den veld... is beraamd, dat uit den aard der zaak geheim zal wo... gehouden en dat men eerst later uit den loop der gebe... tenissen zal kunnen gadeslaan. De laatste berigten uit K... stantinopel melden nog niets van eenig vertrek van F... sche of Engelsche troepen, om, met vereeniging va... Turksche, Silistria te gaan ontzetten.

Waarschijnlijk bij gemis aan andere berigten houdt ... zich in de laatste dagen te Parijs weder bezig met de ... volgen na te gaan, die eene ontruiming der Vorstendom... door den Czaar zou kunnen te weeg brengen. K... Nicolaas zou daartoe willen overgaan, ten einde de Dui... mogendheden geheel buiten den krijg te houden. Men ... in zijne verbeelding reeds zoo ver van te onderste... dat de vorstendommen reeds ontruimd zijn en zich ... spiegelingen te verdiepen over de vraag, wat er gebe... zou, zoo Rusland mogt bewilligen in onderhandeling ... treden, door het eerst het *statu quo ante bellum* te ... stellen? De Duitsche mogendheden hebben nooit iets a... gevraagd, maar wat zouden Frankrijk en Engeland d... Teregt antwoordt men op die wat voorbarige vragen ... men eerst wachte op de ontruiming der Vorstendom... en op het herstel van het *statu quo ante bellum*; ... dan zal het tijd zijn, zich bezig te houden met de ... welk antwoord de Duitsche of Westersche mogendh... op die openingen mogten geven? Men zegt, dat Pru... sedert lang de aandacht des Keizers van Rusland ... gevestigd, op de inwilligingen, die hij geneigd zou ... te doen tot bevordering eener vrije scheepvaart a... monden van den Donau, waarin de Duitsche State... grootste belang stellen. De Czaar zou, nopens dat ... en zijn antwoord de meeste voldoening aan Pru... hebben gegeven. Wat betreft de vrijheid van de Z... Zee voor de oorlogsvaartuigen van alle volken, da... eene zaak zijn, die tusschen Rusland en de Wes... mogendheden, zou moeten worden uitgemaakt.

Een briefschrijver, meldt, dat Poti en Redoute-... door de verbonden krijgsmagt zijn bezet. Het zijn ... kleine havens, gelegen aan de kust van Circassie, ... Battoun en het fort St. Nicolaas, waarvan de verove... het eerste wapenfeit der turken in dezen krijg heeft ... gemaakt. Poti en Redoute-Kaleh waren sedert eenige ... door de Russen ontruimd, even als de andere ste... in die wateren. De scheepsmagt, die ze heeft doen ... ten, zal dus waarschijnlijk daarvoor geen slag te le... hebben. Zij heeft er wapenen en krijgsvoorraad ontsc... en betrekkingen aangeknoopt met de Circassiers, ... bevel van Schamijl.

— Uit Athene meldt men van 26 Mei, dat de P... sche gezant tusschen Koning Otto en de vertegen... digers der Westelijke mogendheden als bemiddelaar ... getreden, en dat dit koning Otto had doen besluite... ultimatum aan te nemen, in plaats van zich naar ... te begeven, waartoe hij eerst het voornemen aa... dag legde.

— Van de Oostzee heeft men niets nieuws ver... Men weet, dat het Fransche smaldeel sedert eenige ... Kiel heeft verlaten, maar het blijkt nog uit geen ... dat het zich met het Engelsche smaldeel heeft vere... Evenmin kent men nog de bijzonderheden over de... val, door eenige Engelsche fregatten ondernomen ... sommige kleine sterkten aan de kaap van Hango. ... verkeert ook in het onzekere of de voornaamste ... tot welker verniehing toebereidselen werden ge... aangetast of verwoest zijn.

Uit een schrijven uit Stockholm blijkt, dat men ... onmogelijk achtte, dat de Russen het fort Gust... zouden ontruimen, welk punt toch van geheel o... schikt belang is. Het spreekt van zelf, dat dit ... weder met behoedzaamheid moet worden aangeh...

— Berigten van St. Omer bevestigen de reeds ... medegedeelde, wegens de oprigting van een legerka... het departement du Nord, vijftig eskadrons infante... len daar gekantonneerd worden. Het voetvolk zal ... worden in het kamp van Helfaut, in de stad St. O... de meest belangrijke omstreken. De eerste afdee... het leger van Parijs zal deel uitmaken van een ... legercorpsen, die bijeengetrokken worden.

— Uit Hamburg schrijft men van 1 dezer, dat ... sche vloot niet lang in de baai van Bulck is ... daar zij eene depêche van Sir Ch. Napier had ... om spoedig voorwaarts te stevenen. Men houdt ... daarvoor, dat de vloot zich op dit oogenblik in ... bevindt. Volgens de rapporten der Russische ... den de Engelsche schepen na een aanval van ... tegen de forten van Hango, genoodzaakt ... zich met groot verlies te verwijderen. De luitena... Von Moller, die het bevel over de batterijen ... voert, is, wegens bewezene dapperheid, ... tot generaal-majoor bevorderd. Al de artilleris... een zilveren roebel als gratificatie ontvangen ... sen zijn uitgedeeld om tot belooning te strekken ... batterij.

— Den 23sten Mei waren de Engelsche vaartuigen nog niet in het gezigt van Aland en ook niet van Bomarsund. Al de loodsen hadden zich met de bevolking naar het binnenland begeven. Ten gevolge van een bevelschrift der militaire overheden, dat door de priesters in de kerken was bekend gemaakt en afgelezen, was het aan de ingezetenen streng verboden, eenige de minste betrekking te onderhouden met de Engelsch-Fransche vloot, en haar eenige levensmiddelen, dranken of andere noodige voorwerpen te leveren.

— De *Times* verzekert, dat de briefwisseling, nopens de betrekkingen tusschen Griekenland en Turkije, die laatstelijk aan het Parlement is medegedeeld, een der belangrijkste gedeelten uitmaakt van de uitgebreide archieven over het Oostersche vraagstuk. Het blad voegt er bij, dat die stukken op overtuigende wijs aantoonen, dat Rusland krachtdadig is tusschenbeide gekomen, om de Westelijke mogendheden in Griekenland tegen te werken, en dat de Russische gezant te Athene, in overleg met het hof, eene beweging heeft veroorzaakt, die meer den naam van Russischen inval, dan van Griekschen opstand verdient.

— In Pillau is berigt ontvangen, dat de haven van Riga werkelijk is geblokkeerd.

— Het Fransche Re eringsblad van Zaturdag jl. meldt, dat koning Otto den 26sten dezer aan de Engelsche en Fransche gezanten heeft verklaard, dat hij eene volkomene, strikte onzijdigheid, ten aanzien van Turkije wil in acht nemen, dat hij zonder verwijl al de noodige maatregelen in dien geest zal beramen en zich tot dat einde van nieuwe Ministers zal omringen, die het best in staat zijn, om de verbindtenissen, die hij thans aangaat, getrouw na te komen.

AMERIKA.

De laatst ontvangen Amerikaansche bladen deelen mede, dat er nieuwe moeijelijkheden op de Sandwichseilanden zijn ontstaan tusschen den heer Perrin, fransche consul en den heer Chase, consul der Vereenigde Staten. Een der Ministers van Z. M. den Koning Kamehameha heeft in het officieele dagblad een vertoog doen plaatsen, dat gunstig luidt voor eene verbinding met de Vereenigde Staten. De Fransche consul heeft natuurlijk daartegen geprotesteerd. Bij een ander Minister werd een banket gehouden, waarop de Consul der Vereenigde Staten openlijk de verdediging op zich nam van den Minister, die voor de aansluiting gestemd is. Zoo ver staan de zaken. De New-York Herauld erkent overigens, dat de meerderheid der bevolking zich tegen de verbinding verklaart.

Binnenland.

's Gravenhage, 4 Junij.

Z. M. heeft eervol ontslag verleend aan den luit.-gen. J. F. graaf Dumonceau, Hds. adjudant in buiteng. dienst, als insp. der caval., belast met het toezigt over het corps marechaussée, en benoemd tot luit.-generaal en inspecteur der infanterie, den gen.-majoor A. J. Verhorst, belast met de functien van inspecteur; tot luit.-generaal en inspecteur der cavalerie; belast met het toezigt over het corps marechaussee, den gen.-maj. jhr. C. W. J. Storm de Grave, adj. in buit. dienst, komm. der 1ste brig. cavaler. tot gen.-maj. en komm. der 1ste brigade cavalarie, den kol. K. E. baron van Heerdt, adjudant in buiteng. dienst, komm. van het 4de reg. dragonders; tot gen.-majoor, den kolonel C. A. Oudemans, komm. van de 4de brigade infant., belast met het prov. komm. van Gelderland, Utrecht en Overijssel.

Z. M. heeft benoemd tot kantonregter te Oosterhout, mr. C. C. A. Beens, thans griffier bij hetzelve kantongeregt.

De Gemeenteraad van 's Gravenhage, zal op morgen (Dingsdag), des namiddags ten half twee ure, eene vergadering houden, waarin de volgende punten zullen worden behandeld.

A. het doen van eenige mededeelingen;

B. de benoeming der leden van de bureaux tot de verkiezing van een lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal;

C. het delibereren over;

1°. Eene voordragt van Burgem. en Weth., om aan de Commissie van Beheer der Spaarkasten ter voorziening in buitengewone duurte van het brood toestemming te verleenen tot het te gelde maken van *vijftig duizend gulden* kapitaal N. W. S. ter voortzetting der te doene uitkeeringen;

2°. Eene ontwerp-verordening op de zeebaden te Scheveningen;

3°. Het rapport der commissie in de zaak met de aannemer der gaz-verlichting Goldsmid;

4°. Het voorstel der commissie tot het ontwerpen en herzien van verordeningen, waarbij straf is bedreigd, betreffende de wijze van onderzoek der algemeene politieverordening van 's Gravenhage;

5°. het voorstel van Burgem. en Weth. tot het in het openbaar verpachten van de koffijkamer in de Schouwburg.

6°. Van het voorstel van Burgm. en Weth. tot het in het openbaar verpachten,

a. van het grasgewas.

b. van de Tienden onder Rijswijk.

* Burg. en Weth. van 's Gravenhage hebben bekend gemaakt, dat, op voorstel van den heer Med. Dr. Mess, geneesheer der gemeente-bad-inrigting te Scheveningen, het badsaizoen zal geopend worden op Maandag, den 12 Junij 1854.

* Bij de commissie voor de weduwen der verongelukte zeelieden C. de Jager en L. Korving, van Scheveningen, zijn of z. ingekomen giften van HH. MM. den Koning, de Koningin, H. M. de Koningin-moeder en van HH. KK. HH. Prins Hendrik en Prins Frederik der Nederlanden.

* Wij herinneren nogmaals, dat de commissie, in de vergadering van 22 Mei jl. benoemd, tot het beramen van maatregelen, om op het graf van wijlen den vice-admiraal J. C. Rijk een duurzaam kenteeken te plaatsen, al degenen, die tot dat doel wenschen mede te werken, heeft uitgenoodigd, om op Woensdag, den 7 Junij eerstkomende, des avonds ten acht ure, te verschijnen in het locaal *Diligentia* alhier.

* Men verzekert, dat onze stadgenoot, de heer A. A. Meijsenheijm Knipschaar de allerbelangrijkste uitvinding zou hebben gedaan, om door middel der electriciteit te ontdekken, of er twee treinen op een en hetzelfde spoor tegen elkander in rijden. De vinding moet op alle spoorwegen van toepassing te brengen zijn, en zelfs op de eerste afstanden werken, zonder direct verband der wagens of kostbare machinerien. In verband gebragt met zijnen allereenvoudigsten en toch doeltreffend daargestelden electromagnetischen telegraaf, zou welligt deze uitvinding eene groote verbetering kunnen aanbrengen voor de respective spoorweg-ondernemingen.

* Eergisteren had in de nabijheid dezer residentie het concours plaats der Nederlandsche scherpschutterijen, gegeven door het Koninklijk scherpschutterij Gilde *Oefening en Vermaak* alhier. Aan dezen wedstrijd hebben deel genomen de volgende genootschappen: *Tref het doel*, te Amsterdam; *Ter bevordering van Neêrlands weerbaarheid*, te 's Bosch; *Vincit Concordia Tratum*, mede te 's Bosch; *Diletto ed arme*, te Delft; *Willem* III, te Deventer; *Le petit St. Hubert*, te 's Gravenhage; *St. Hubert*, te Haarlem, en *Mars*, te Utrecht. Drie en dertig leden der onderscheidene genootschappen hebben tot den wedstrijd medegewerkt. Daaronder merkte men op Z. K. H. prins Hendrik der Nederlanden. De *gilde prijs* werd behaald door het genootschap: *Ter bevordering van Neerlands weerbaarheid*, met 207 punten; — de *eerste prijs*, door den heer van Son, 62 p.; — *tweede prijs*, door den heer Aherson, 59 p.; — *derde prijs*, door den heer van Cattenburg met 2 rozen; — en *vierde prijs* door den heer van Nijversheim, met 33 punten. De wedstrijd liep ten algemeene genoege in de meeste geregelde orde af, dank zij bestuurders en commissarissen van het koninklijk scherpschutters-gilde: *Oefening en Vermaak* (de heeren Savalle, Stroebel, Maitland, van Henn, Welsink en Lintz.)

Des namiddags vereenigden de meeste leden der opgemelde genootschappen zich aan een vriendschappelijken maaltijd, die in het bad-etablissement van den heer Maas, te Scheveningen plaats had. Dat diner kenschetste zich door eensgezindheid en hartelijkheid. Menige feestdronk werd er ingesteld en met geestdrift beantwoord, onder anderen op het welzijn van Koning en Vaderland, op den bloei der Nederlandsche scherpschutterijen in het algemeen, en op het *koninklijk scherpschutters gilde* «Oefening en Vermaak» te 's Hage, in het bijzonder, dat het gehouden concours had uitgeschreven. Lang bleef men bijeen, en toen het uur van scheiden genaderd was, verliet men elkander zeer voldaan over den in gepaste vreugde doorgebragten dag. Men mag niet onvermeld laten, dat de aanwezigen bij het diner aangenaam werden verrast, toen zij gedurende hetzelve, door de zorg van het Bestuur van het gilde, dat het feest gaf, afdrukken ontvingen, zoowel van het verslag van het korten tijd te voren gehouden concours als van een fraai werk, dat met al de wapens prijkte van de steden, waar de genootschappen, die aan het feest hebben deel genomen, gevestigd zijn, aan het hoofd waarvan het koninklijke Nederlandsche wapen was geplaatst. Die wapens waren versierd met de kleuren, die zij voeren. Een en ander was bewerkt ter steendrukkerij van den heer E. Spanier alhier en strekte den vervaardiger allezins tot eer. Hij heeft zijn reeds gevestigden naam in dat opzigt allezins gehandhaafd.

Ieder vriend van de wetenschap moet met genoegen de vorderingen nagaan, die de zucht tot de beoefening van de staathuishoudkunde in ons land maakt en de pogingen, die door onderscheidene kundige mannen worden aangewend, om die hoogst nuttige wetenschap door leerrijke en in populairen trant geschreven werken meer en meer bekend te maken. Wij zagen dezer dagen daarom met genoegen bij den boekhandelaar J. G. Broese, te Utrecht, eene vertaling aankondigen van het werk, getiteld: *Een geneesmiddel tegen de armoede, of de lof der spaarzaamheid*, door Mr. Mézières, in onze taal overgebragt door den heer L. H. Hooft Graafland. Reeds de naam van den vertaler, die den beoefenaar der staathuishoudkunde in ons land niet vreemd kan zijn, is eene aanbeveling.

Met waar genoegen intusschen lazen wij dit werkje, dat door de Fransche academie bekroond werd en dat inderdaad aan de belofte van den vertaler voldoet, «dat hij zou trachten een nuttig en onderhoudend *volksleesboek* te verschaffen.» En inderdaad is dit werk, zoowel door het onderwerp zelf, als door de wijze waarop, en den trant waarin het behandeld is, geschikt voor een waar volksleesboek, dat zoowel door echt wetenschappelijk doel en strekking als door bescheidenheid en onderhoudendheid uitmunt. Het werk is in 20 hoofdstukken verdeeld, waarin talrijke onderwerpen worden behandeld, die aan elk burger van den Staat, van welken rang en stand ook, belang zullen inboezemen. De vertaler heeft, en wij juichen dit toe, niet getracht een werk, dat in Frankrijk geschreven werd onder de woelingen van eene teugellooze democratie en onder den indruk waarvan wij met zeer vele vraagstukken bekend worden gemaakt, die toen in dat land aan de orde van den dag waren, meer bepaald op ons land toe te passen. Onzes inziens zou het werk dan eene algeheele omwerking hebben vereischt, terwijl de aard van dit boek, de wijze, waarop schrijver het behandeld heeft en vooral de omstandigheden, waaronder hij schreef, namelijk tijdens den hevigen strijd tusschen de wetenschap en de utopien der socialisten en communisten, zouden hebben ten gevolge gehad, hetgeen de heer H. G. teregt heeft willen vermijden, namelijk dat hij een wangedrocht zou scheppen, dat noch de denkbeelden van den schrijver, noch die van den vertaler zou hebben wedergegeven.

Hoewel dus niet alles regtstreeks op ons land van toepassing is, maakt de, wij herhalen dit, echt populaire toon, waarin dit werk geschreven is, en de belangrijke onderwerpen, die daarin, op zoo afwisselende en onderhoudende wijze, zijn behandeld, dat de Nederlandsche lezer van welken stand ook, dit werk met gretigheid zal doorbladeren en er gewis zijne kennis door zal verrijken. Wij achten het eene groote aanbeveling van dit nuttig en aangenaam geschreven werk, dat het nog te wetenschappelijk is, noch eene te hooge vlugt neemt: menigmaal toch hebben staathuishoudkundige geschriften het nadeel, dat de echte wetenschappelijke toon en inhoud den lezer afschrikt, die het boek in handen neemt. Het werk, dat thans is uitgekomen, vermijdt deze klip en is een waar volksleesboek; in dit opzigt heeft de vertaler zijn doel volkomen bereikt.

De uitgave en de vertaling zijn met zorg bewerkt, en ofschoon wij geenszins beweren willen met alle stellingen en beschouwingen van den schrijver onvoorwaardelijk in te stemmen, meenen wij dit werk in alle opzigten te mogen aanbevelen. Wij wenschen, dat de vertaler en de uitgever de aan dit belangrijke werkje besteede zorg en moeite ruimschoots beloond mogen zien door een ruim debiet, opdat wij mogen voortgaan om onze letterkunde te verrijken met inlandsche of vreemde voortbrengselen van letterkunde, die zoozeer het nuttige met het boeijende en aangename weten te verbinden, als bij dit werk het geval is

De *Amsterd. Ct.* deelt over de aanleiding van het verschijnen van een Fransch oorlogschip ter reede van Hellevoetsluis den volgenden brief mede:

Hellevoetsluis, 1 Junij.

«De Fransche Regering schijnt, zoo gaan de geruchten, waarvan ik echter meen u kennis te moeten geven, te weten gekomen te zijn, of berigt ontvangen te hebben, dat er uit Rotterdam wapenen naar Rusland worden uitgevoerd, zoodat die oorlogskotter den last ontving om alle verdachte schepen buitengaats te onderzoeken; verder zou de oorzaak van zijn stationnement alhier zijn, om de bark *Stad Rotterdam*, thans nog hier in het kanaal liggende en bestemd naar Archangel (hoewel zij ongeladen is, uitgezonderd ballast), bij haar uitzeilen te vergezellen en op een behoorlijken afstand van de kust prijs te verklaren. Dat schip is van origine Russisch, het heette *Hallio* en moet, naar men zegt, *staande den oorlog*, verkocht zijn te Rotterdam, waarna het den naam van *Stad Rotterdam* heeft ontvangen, en onder Nederlandsche vlag zijne eerste reis naar Archangel zou doen. De kommandant van den oorlogskotter heeft, naar men wil, op last van zijn gouvernement, den gezagvoerder van de *Stad Rotterdam* van dezen zijnen last geprevinieerd.

«De Nederlandsche oorlogschepen, die zich hier bevinden, hebben hunne bestemming om de haringvloot te vergezellen; alleen Z. M. stoomschip *Amsterdam* niet. De brik *de Zeehond*, die verwacht wordt, is bestemd, vermeen ik, tot instructie-vaartuig voor de adelborsten.»

De *Nieuwe Rotterdamsche Courant* laat op dit berigt volgen:

«Wat in dit berigt voorkomt omtrent uitvoer van wapenen naar Rusland, is, naar onze zoo naauwkeurig mogelijk ingewonnene informatien, eene volstrekte onwaarheid, en niets dan een louter verzinsel. Daarvoor kan de Fransche oorlogskotter niet zijn gekomen.

Men verneemt, dat de Kamer van Koophandel en fabrieken te Amsterdam, naar aanleiding van een bij haar ontvangen berigt, ter kennis van heeren kargadoors en konvooiloopers heeft gebragt, dat Frankrijk besloten heeft den verkoop van Russische schepen aan de onderdanen van onzijdige mogendheden tot stand gebragt, na het uitbreken der vijandelijkheden tusschen Rusland en de Westersche mogendheden, niet als wettig de eerbiedigen.

De *Pr. Gr. Ct.* meldt, dat de heer Sleeswijk Vening verzocht heeft, bij de aanstaande verkiezingen voor de Tweede Kamer niet weder in aanmerking te komen.

Men schrijft als eene zeldzaamheid uit Rijssen, dat op den 31 Mei haar beslag heeft verkregen en geëindigd is eene procedure, die in den jare 1420 is begonnen en alzoo 434 jaren hangende is geweest tusschen de marke Notter en Zuna ter eenre en die van Noetsele ter andere zijde, over de grensscheiding der beide marken. (*D. C.*)

In eene te Delden gehoudene kies-vergadering is tot kandidaat voor het lidmaatschap der Tweede Kamer voor het district Almelo gekozen, het aftredend lid Mr. Mr. de Man.

De Koning heeft vergund, het stoomschip *Cycloop*, onder bevel van den luit.-ter-zee 1ste kl. G. V. Zeeman, thans te Hellevoetsluis, in dit jaar te bezigen tot het afhalen van den eersten jaagharing. De schoenerbrik *Rembang*, onder bevel van den luit.-ter-zee van de 1ste kl. T. Hansen, en de onder hare bevelen staande schoener *Atalante*, onder bevel van den luit.-ter-zee van de 2de kl. N. M. J. Kroef, zijn bestemd om de haringvloot te begeleiden en te bewaken. Door het Depart. van Binnenl. Zaken zijn aan Gedeputeerde Staten van Zuidholland, ter mededeeling aan het collegie der groote visscherij, de instructien voor de kommanderende officieren verzonden. De zeiltijd dier bodems zal worden bepaald op den dag, dat de overtuiging van het uitzeilen der eerste haringschepen zal zijn verkregen

Het tijdstip van de eerstvolgende zomervergaderingen der prov. commissie van onderwijs, is bepaald, als: voor Friesland, 21 Junij; Groningen 1 Julij; Utrecht 3 Julij; Limburg 4 Julij; Zeeland 5 Julij; Zuid-Holland 10 Julij; Overijssel 26 Julij; Noord-Holland 31 Julij; Gelderland 31 Julij; Noord-Brabant 1 Augustus; Drenthe 8 Augustus.

Uit den staat der opbrengsten van de Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij over de maand Mei 1854 blijkt, dat er 93,462 personen zijn vervoerd, en dat er is ontvangen *f* 85,890.90 van de reizigers en *f* 15,519 80½ van de vervoerde goederen; totale opbrengst *f* 101,410.70½.

Langs den Rijn-Spoorweg zijn vervoerd 40,614 personen; de opbrengst heeft bedragen *f* 50,152.85 van reizigers en *f* 12,820.15 van goederen; totaal *f* 62,973.

Eergisteren is op de werf *Hollandia*, van de heeren Blok en Matthijssen, te Amsterdam, de kiel gelegd van een brikschip, *Louisa* genaamd, groot 150 lasten, bestemd voor de groote vaart, voor rekening eener reederij onder directie van den heer Ths. Wehlburg, te Amsterdam.

Leijden, 3 Junij. Z. D. H. de hertog van Saxen-Weimar-Eisenach, heeft het hem opgedragen eere-lidmaatschap van de Leijdsche afdeeling van het *Metalen Kruis* aangenomen. (*L. C.*)

Utrecht, 2 Junij. Heden promoveerde tot doctor in de godgeleerdheid, de heer E. Ekker, van Utrecht, na openbare verdediging van zijne dissertatie *de Clementis Romani priore ad Corinthios epistola*, en tot doctor in de medicijnen, de heer G. A. Alpherts, van Culenborg, na verdediging van zijne dissertatie *de Cortice Rhamni frangulae ejusque viribus, in Nosocomio Academico indagatis.*

⁂ **Utrecht**, 4 Junij. Den 20, 21 en 22 September zal alhier het Nederlandsch taal en letterkundig congres gehouden worden, wat ten vorige jare wegens verdraagzaamheid uit de Aprilbeweging ontstaan, werd uitgesteld.

De herstemming voor een lid der Prov. Staten tusschen de heeren en Mrs. Ackersdijk en de Vos, zal plaats hebben op aanst. Dingsdag.

Eck en Wiel (Betuwe) 3 Junij. In eene alhier gehoudene bijeenkomst van een aantal kiezers uit het district Amersfoort, is met *eenparige* stemmen als candidaat voor 't lidmaatschap der Tweede Kamer van de Staten-Generaal aangenomen, de heer Mr. A. W. Engelen, te Tiel, oud-lid van genoemde Kamer.

± **Hardenbergh**, 4 Junij. Het onderzoek omtrent den onlangs gepleegden diefstal bij den heer Blijdenstein te Enschedé, wordt door de justitie ijverig voortgezet. Gisteren is hier huiszoeking gedaan bij zekere S. S. Men heeft dezen, die als getuige te Almelo was gedagvaard doch in arrest was gehouden, na de visitatie voormeld, waarbij hij is gebragt, wederom in hechtenis gesteld.

⊻ **Middelburg**, 4 Junij. De persoon aan wien door den heer V. van Lissa, genees-, heel- en verloskundige alhier, eene allerbelangrijkste operatie is volbragt; daar hij zijnen patient door middel der steensnijding, met gunstig gevolg, van 3 steenen had verlost, is heden morgen door bijkomende omstandigheden overleden.

§ **Breda.** Alhier is in eene algemeene vergadering van kiesbevoegden, ll. Zaturdag gehouden, met eenparigheid van stemmen, tot kandidaat voor het lidmaatschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal geproclameerd het aftredend lid Mr. K. A. Meeussen.

Eerste Huwelijks-afkondiging.

Zondag, 4 Junij 1854.

Johannes van Roessel, 41 j., Wedr. van Theresia Catharina Fuchs, met Maria Johanna van Craneburh, 34 j., Wed. van Dirk Post. — Hendrik Jan Diederik Doorman, 33 j., met Christina van Thiel, 26 j. — Johannes Daniel van Dijck, 25 j., met Ingetje Zonneveld, 19 j. — Anthonij Bernardus van der Valk, 24 j., met Hendrika Johanna Hoet, 23 j. — Jean Fleur, 59 j., Wedr. van Johanna Maria Kasteelen, met Clasina Maria Letterie, 49 j. Pieter Jacobus Paape, 25 j., met Maria Louise van Rossen, 28 j. — Lambertus Petrus Waterrens 25 j., met Margaretha Dina van der Lubbe, 29 j. — Johannes Scharroo, 29 j., met Maria Zeller, 25 j. — Albert Kreulen, 30 j., met Anna Catharina Helderman 34 j. — Johannes Beudeker, 25 j., met Gerretje Olij, 26 j. — Gabriel Mounickendam, 26 j., met Bartha Jonas Benjamins, 30 j. — Jacobus Cornelis van Batenburg, 20 j., met Bartje van Hattum, 18 j. — Hendrik Simon van Ooijen, 30 j., Wedr. van Johanna Pieternella van der Ven, met Anna Maria Catharina Pfeffer 24 j.

Ingezonden Stukken.

De Maatschappij van Weldadigheid.

Het rapport door de commissie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal uitgebragt omtrent eene uit het fonds voor de kolonisatie van behoeftigen, aan de Maatschappij van weldadigheid te doene verstrekking bevestigt helaas maar al te zeer de waarheid der sedert een geruimen tijd in omloop zijnde geruchten, van den ongunstigen financiëlen toestand dier onderneming. Uit voormeld rapport blijkt namelijk:

1. Dat de Maatschappij van Weldadigheid buiten staat is, om verder in de kosten van haar dagelijksch beheer te voorzien;

2. Dat zij zich met eene vlottende schuld van acht en eene halve ton gouds belast vindt, welke door hare bestuurders niet mogt aangegaan worden, omdat het koninklijk besluit van 17 Januarij 1836 hun uitdrukkelijk verbiedt, *schulden te maken als alleen zulke, welke door het dagelijks beheer gevorderd worden*, en dan *slechts op korte termijnen.*

Daar nu de Tweede Kamer zeer zeker ongenegen zal zijn, om de vlottende schuld der Maatschappij van Weldadigheid te betalen, en de financiële toestand dier Maatschappij geene de minste hoop op afdoening aan hare crediteuren geeft, verkeert die onderneming blijkbaar in een staat van kennelijk onvermogen, zoodat haar slechts de keuze overblijft tusschen eene met hare schuldeischers aan te gaan accoord, of eene geheele ontbinding. In beide gevallen zal de staat tusschen beide moeten treden, om in het lot der behoeftigen te voorzien, welke thans door die maatschappij verpleegd worden.

Zoo zijn dan de talrijke en belangrijke offers, welke de regering aan die onderneming gebragt heeft, voor haar onherstelbaar verloren, omdat de regering een onverdiend vertrouwen is blijven schenken aan de bestuurders dier onderneming, niettegenstaande zij die Maatschappij, volgens hunne verkeerde inzigten zijn blijven besturen; niettegenstaande de uitkomsten, gedurende 25 jaren verkregen, derzelver ondoelmatigheid en onuitvoerbaarheid op de ontegenzeggelijkste wijze bewezen hadden.

Intusschen is het hoogst opmerkelijk, dat eene onderneming als die der M. v. W., die hare kolonisten voor 69 gulden, voor alle kosten, kan onderhouden, welke nagenoeg door de besturen en van 's Rijks wege aan haar vergoed worden, zoo zeer in hare geldmiddelen heeft kunnen verachteren. Want al wilde men de verdiensten der kolonisten ook naar een hoogst matigen prijs berekenen, dan levert deze toch altijd eenig voordeel op met betrekking tot de voortbrengselen van landbouw en nijverheid. Volgens eene opgaaf van het bestuur der v. W. hadden de kosten van vestiging en onderhoud in dat jaar *f* 66,69 voor ieder persoon, en het product van den arbeid *f* 97,83 bedragen, zoodat zij op ieder persoon eene zuivere winst van *f* 31,63 had genoten.

Door eene enquête omtrent den staat dier onderneming zal nu moeten beslist worden, of de kolonisatie van behoeftigen opgegeven, dan wel voor rekening van het rijk zal voortgezet worden. De laatste maatregel schijnt alle aanbeveling te verdienen, omdat de M. v. W. in den tegenwoordigen maatschappelijken toestand in eene bestaande dringende behoefte voorziet, welke, ten gevolge van de thans aangenomen armenwet aanzienlijk kan toenemen, en dat volgens het oordeel van zeer bevoegde deskundigen, die onderneming niet behoeft opgegeven te worden. De heeren F. M. Wasp van Beijma en Mahieu, door den Koning in der tijd als deskundigen benoemd, om de zaken der M. v. W. te onderzoeken en de tot derzelver regeling benoemde commissie omtrent de administratie, den landbouw en den fabrijkmatigen arbeid voor te lichten, hebben na rijp onderzoek verklaard, *dat de kolonisatie van behoeftigen niet behoefde opgegeven te worden; dat zij het integendeel met volkomen eenstemmigheid hoogst wenschelijk achten, dat de proeve werd voortgezet, doch onder zoodanigen invloed der regering, dat deze de zekerheid erlangde, of de bereiking van het doel het voortdurend brengen van zulke groote offers waardig was.*

Maar heeft de regering den door deze deskundigen gevorderden invloed op de zaken der M. v. W. uitgeoefend? Het bestaan eener vlottende schuld van acht en eene halve ton gouds schijnt vóór eene ontkennende beantwoording dier vraag te pleiten; omdat men niet kan onderstellen, dat deze in eene zoo grove verkrachting van de bepaling van het boven aangehaald Kon. besluit zoude gedeeld toe medegewerkt hebben. — De tegenwoordige to M. v. W. is derhalve een gevolg van het te groot wen door de regering in de bestuurders dier ond gesteld, tegen den welmeenenden raad van de vermelde deskundigen. Trouwens deze hebben ni geefs in hun rapport de navolgende woorden in

„Een eenvoudig toezigt der regering zoude int voldoende zijn. De ondervinding toch heeft reed en ook het thans bewerkstelligd onderzoek heeft vestigd, dat de voorliefde, die het bestuur der voor deszelfs eigen denkbeelden koestert, niet al de redelijke perken blijft, die zeer wel eene o beoordeeling toelaten van hetgeen anderen in geven. De regering dient alzoo het medebeheer door deel te nemen aan al de verrigtingen van bestuur, terwijl eene onzijdige magt de gesch beslissen."

De aangevoerde daadzaken zijn ontleend aan het sel der Staats-Courant van 17 Januarij 1843.

Advertentiën.

Voorloopige aankondigin

In 't laatst der maand *Junij aanst.*, zal TERDAM worden geveild:

EENE BELANGRIJKE PARTIJ

MAHONIEHOUT

in groote breede Blokken en Bloem

BENEVENS EENE PARTIJ

POKHOUT,

direct van de Stad *St. Domingo* aldaar te ver

(48

De Afleveringen van de Zalf en van Holloway *hebben sedert eenigen tijd woon toegenomen.* Wij veronderstellen dus, dat kende uitmuntende eigenschappen derzelven, al hare waarde werden geschat. Duizenden getuigen dat hare uitwerking verbazend is. Zij werken zoo bepaald de eene uit- en de ander inwending, d vaarlijkste ziekten en ongemakken voor hare kracht spoedig moeten wijken.

Doosjes Pillen à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.7 *f* 20.50 Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00 *f* 13.85, *f* 20.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekom C. VAN DORT, te 's Hage; bij B. ADAMA, te A bij de Wed. A. P. MILIUS, te Utrecht en bij J. MAN, Hoofd-depôthouder te 's Bosch, alsmede Strand 244, HOLLOWAY'S Etablissement.

Bij L. F. J. HASSELS, Boekhandelaar te *Amsterdam*, is verschenen:

DE KLOK

INHOUD:

EERSTE GELUI.	TWEEDE GELUI.
I. Hoe de *Klok* aan haar naam kwam.	IX. Nederlandsche kooplieden en de Enge maken de *Grondwet* (het dagblad) mel
II. Hoe de *Klok* zal worden geluid.	X. De Delftsche studenten en van Hoëv tik, tik, tik, tik.
III. Snijdt los dat touw!	XI. De *Gids* of een bedaagt tijdschrif
IV. Een knap Minister.	XII. De Man en de Twenthers of de v lementaire homogeniteit gevon
V. Spoedig verkiezing!	XIII. De Friesche martelaa
VI. Reijnders en Zijlker, of is Groningen politiek arm?	XIV. Pas op, mijnheer Verhoe
VII. Thorbecke's factotum of een der Drentsche afgevaardigden.	XV. De *Grondwet* heeft een heiden
VIII. Het dagblad *de Grondwet* of Baron van Hoëvell-Lion.	

Prijs per gelui 10 Cts. — Ieder gelui is afzonderlijk te bekomen

Een *klein getal* Exemplaren is voorhanden van HET GROOTE CONSTITUTIONELE VOL een' OPENBAREN BRIEF aan THORBECKE. 3de druk. Prijs 40 Cts.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.